

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: li.spn@regeringskansliet.se

Remiss om Utredningen om en ny förköpslag (Fi 2022:07) och Uppdrag till Lantmäteriet att möjliggöra fler elektroniska handlingar på fastighetsrättens område

Er beteckning: LI2024/ 01326

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län tillstyrker utredningens förslag att överlåtelser av fastigheter ska kunna ske elektroniskt.

Länsstyrelsen instämmer även i förslaget att de civilområdesansvariga länsstyrelserna ska vara beslutsmyndighet rörande förköpsrätten av fastigheter för såväl det militära som det civila försvaret. Däremot krävs stora resurser för att kunna fullgöra uppdraget och tiden för ikraftträdande av de nya regelverken bör flyttas fram.

Länsstyrelsen avstår från att lämna synpunkter på förslaget till kommunal förköpslag.

13.2.2 och 14.2.2 Vilken myndighet kan vara lämplig som beslutsmyndighet

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det bör vara en beslutsmyndighet för såväl det militära som det civila försvaret.

Utredningens förslag att de civilområdesansvariga länsstyrelserna blir beslutsmyndighet för militärt och civilt försvar skulle innebära en ny, stor och komplex uppgift för dessa länsstyrelser, både administrativt och planeringsmässigt.

Länsstyrelsen gör bedömningen att myndigheten i dagsläget saknar förutsättningar för att genomföra utredningar och bedömningar för att skydda intressen för såväl det militära som det civila försvaret avseende förvärv av fastigheter. Även om myndigheten har god förmåga att samverka med andra aktörer saknas kunskap och information avseende fastigheter som är viktiga för det militära och civila försvaret, det vill säga totalförsvaret.

Kunskap och erfarenhet kan givetvis byggas upp men det krävs stora personella och ekonomiska resurser samt tid.

Under åren 2021 - 2023 genomfördes i genomsnitt cirka 17 000 fastighetsöverlåtelser (dock inklusive arv) i Östra civilområdet. Det är omöjligt att på förhand kunna veta hur lång tid handläggningen av ett förköpsärende kommer att ta. Högst sannolikt är att dessa ärenden kommer att kunna fördelas inom tre kategorier samt att dessa kategorier kommer att kräva olika stora arbetsinsatser för Länsstyrelsen.

1. Ärenden som kan avskrivas utan större utredning.
2. Ärenden som behöver utredas ytterligare.
3. Ärenden där beslut om förköp faktiskt fattas.

Enligt en beräkningsmodell som Länsstyrelsen arbetat fram, med utgångspunkt från cirka 17 000 inkomna ärenden, kommer Länsstyrelsen att behöva åtminstone 20 årsarbetskrafter för att kunna fullgöra uppdraget. Utöver detta behöver Länsstyrelsen också anslag för genomförande av kunskaps- och utbildningsinsatser samt uppföljning av kommunala förköpsrätten, uppföljning av den statliga förköpslagen samt för att ta fram en säker IT-lösning. IT-lösningen behöver kunna hantera säkerhetskyddsklassificerad information.

I det fall att utredningens förslag avseende beslutsmyndigheter träder i kraft önskar Länsstyrelsen få återkomma med specificerade kostnader för Östra civilområdet.

13.4.1 och 14.4.1 Förvärv av fastigheter enligt jordabalken eller fastighetsbildningslagen

Länsstyrelsen anser att det bör tydliggöras om det är beslutsmyndigheten eller den verkställande myndigheten som har i uppgift att, från fall till fall utifrån de behov som finns gällande egendomen, peka ut den aktör som ska förvalta fastigheten för det

militära försvaret. Länsstyrelsen förordnar att det är den verkställande myndigheten som ska ha denna uppgift för såväl det militära som det civila försvaret.

Länsstyrelsen förordar vidare att det av den kommande förordningen ska framgå vilka aktörer som har till uppgift att förvalta fastigheter för det militära och civila försvaret.

Avsnitt 21.2 Vilka beslut i ett förköpsärende ska kunna överklagas?

Av 24 § i förslaget till statlig förköpslag följer att andra beslut än beslut om utövande av förköpsrätt enligt 7 § inte får överklagas. Länsstyrelsen anser att beslut om sanktionsavgift ska kunna överklagas.

24.1 Ikraftträdande

Enligt Länsstyrelsen bör tidpunkten för ikraftträdande av regelverken flyttas fram till den 1 januari 2027. De civilområdesansvariga länsstyrelserna behöver tillräcklig tid för att bland annat rekrytera personal, bygga upp kompetens rörande fastigheter som kan vara av intresse för totalförsvaret samt utveckla metoder och rutiner avseende förköpsärenden. Det är dessutom av stor vikt att det digitala anmälningssystemet är på plats vid ikraftträdandet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tillförordnad länsöverdirektör Helena Remnerud med jurist Andrea Mesko Petersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också beredskapsdirektör Mikael Jeppson, avdelningschef Helene Munkner och ställföreträdande avdelningschef för samhällbyggnadsavdelningen Tatjana Joksimović medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.